

Nr. 27758/20.12.2021

Situație justificativă proiect FSS „O istorie a traducerilor în limba română - secolul XX /ITLR - Traducerea domeniilor literare și neliterare”

Denumire proiect:

„O istorie a traducerilor în limba română - secolul XX /ITLR - Traducerea domeniilor literare și neliterare”

Număr de înregistrare USV - 5204 din 04.03.2021

Suma aprobată:

104.100 lei conform adresei ME nr. 98/GP/26516/22.04.2021 de aprobarea a FSS_Proiect_ „O istorie a traducerilor în limba română - secolul XX /ITLR - Traducerea domeniilor literare și neliterare”

Activități derulate în cadrul proiectului

Toate activitățile prevăzute în anul 2021 au fost desfășurate..

Activități derulate on line:

I. Organizarea unui workshop internațional, în luna mai 2020 (20 mai orele 9-18) pe problematica volumului referitor la secolul XX, focalizată pe Traducerea domeniilor literare și neliterare.

La workshop au participat 70 de cercetători din țară și din străinătate, cuprinzând studenți masteranzi, doctoranzi, tineri cercetători, cercetători cu experiență. Au fost prezenți cercetători de la universitățile și institutele de cercetare din țară implicați la proiect cât și cercetători din străinătate (Italia, Republica Moldova și Ucraina).

Au fost organizate ateliere de lucru cu fiecare coordonator de capitol și cu echipa de cercetători a acestuia prin intermediul platformelor meet și zoom. S-a discutat tabla de materii analitică a fiecărui capitol și subcapitol și armonizarea la nivel de capitol și volum.

Alte activități:

II. A fost elaborat volumul „O istorie a traducerilor în limba română – secolul XX (ITLR). Domenii literare și neliterare” volumul I, 1600 pagini în format academic, în format academic /B5 și a fost predat spre publicare la Editura Academiei Române.

III. Achiziționarea unei bibliografii și a unor referințe bibliografice de specialitate, cuprinzând titluri esențiale și apariții recente, privitoare la probleme de traductologie, de istorie literară și culturală, la strategii de traducere a unor domenii literare și non-literare.

IV. Achiziționarea de consumabile și birotică, necesare bunei desfășurări a proiectului.

Obiective îndeplinite

Au fost îndeplinite toate obiectivele propuse în proiect pentru anul 2021.

I. A fost organizat un **workshop internațional** on line, pe 20 mai 2021 (orele 10-18), pe problematica referitoare la **secolul XX**, focalizată pe domeniile literare în complementaritate cu cele neliterare și mai multe ateliere de lucru.

Au participat 70 de cercetători din țară, din Italia, din Republica Moldova, din Ucraina, din USV. La atelierele de lucru s-au discutat, revizuit și definitivat problemele cuprinse în capitolele referitoare la contextul de realizare a traducerilor (lingvistic, literar, științific și tehnic, istoric, social, cultural), la statutul și condiția traducătorilor literari și non-literari, la edituri, colecții, reviste, la perspective asupra traducerii literare și specializate. S-au discutat și armonizat aspectele referitoare la traducerile din Antichitate, Evul Mediu, Literatura bizantină și Renaștere, la traducerea discursului poetic, ca perspectivă de ansamblu și ca momente reper ale acestui tip de traducere. Au fost supuse dezbaterii traducerile realizate în cursul secolului al XX-lea pentru limbi și culturi francofone, anglofone, hispanofone, germanofone, lusofone, slave, scandinave, asiatice, orientale, etc.

II. A fost elaborat volumul „O istorie a traducerilor în limba română – secolul XX (ITLR). Domenii literare și neliterare”, 1650 de pagini, în format academic, cu bibliografie și indici (de edituri, traducători, autori traduși), ISBN 978-973-27-3438-4. Prefața volumului aparține profesorului uni. dr. Mircea Martin, membru corespondent al Academiei Române.

La elaborarea acestui prim volum au participat 100 de cercetători - cu experiență, dar și tineri -, din USV, din universități și institute de cercetare din țară, din Republica Moldova și din Ucraina și din alte țări, care, prin expertiza lor, acoperă prezentarea și analiza traducerilor din numeroase limbi și domenii. Cercetătorii provin de la următoarele universități și institute de cercetare: Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, inițiatorul proiectului, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj; Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași; Universitatea din București; Universitatea de Vest, Timișoara; Universitatea din Craiova; Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu; Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” din Cluj-Napoca; Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie – Facultatea de Litere și Științe – din Târgu Mureș, Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai” Târgu Mureș; Universitatea de Arte din Târgu-Mureș; Universitatea Sapiența, Miercurea Ciuc; Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu” din București; Institutul de Lingvistică al Academiei Române „Iorgu Iordan - Alexandru Rosetti”; Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Cahul, Moldova; Universitatea „Yurii Fedkovici”, Cernăuți; Universitatea din Leipzig, Germania; Universitatea Alicante, Spania, Universitatea Națională și Capodistriana din Atena, Grecia; Universitatea din Padova, Italia, Biblioteca națională a Franței, Paris.

Sunt abordate teme esențiale, sub aspect teoretic și practic, pentru înțelegerea complexității traducerii: contextul literar, lingvistic, cultural, științific, social, politic. Se acordă o atenție deosebită evoluției limbii române literare, științifice și tehnice, dinamicii mentalităților și traducerilor, imaginii străinului, filtrată prin traduceri. Un loc aparte îl ocupă un fenomen specific țărilor comuniste, cenzura. Sunt tratate de asemenea: statutul și condiția traducătorului în legislația veche și nouă, tipologiile traducătorului literar și non-literar; peisajul editorial și dezvoltarea acestuia, perspectivele multiple asupra traducerii literare și specializată, traducerile din Antichitate până în Renaștere, premodernitate și modernitate. Pentru fiecare epocă sunt

identificate și analizate diversitatea și specificitatea generică. Volumul a fost predat Editurii Academiei Române și este în curs de publicare.

III. Au fost achiziționate volume de traductologie, despre istoria traducerii, din domenii literare și non-literare, în limbile română, franceză, germană, spaniolă și a unor referințe bibliografice de la Biblioteca Națională a României, Biblioteca Academiei române și Biblioteca centrală „Mihai Eminescu” din Iași au contribuit substanțial la activitatea de documentare a cercetătorilor din proiect.

IV. Au fost achiziționate consumabile și birotică care au contribuit la buna desfășurare a proiectului.

Raportul de execuție bugetară

<i>nr. crt.</i>	<i>Tipuri de cheltuieli</i>	<i>Suma (lei)</i>	<i>Observații</i>
1.	Cheltuieli de publicare a lucrărilor rezultate din workshopul internațional	49.000	
2.	Cheltuieli consumabile, birotică (8 unitati PC x 2490 lei/buc, consumabile, birotica)	25.000	
3.	Achiziții lucrări și referințe bibliografice de specialitate	16.000	
4.	Cheltuieli cu personalul pentru realizarea tehnică a volumului/volumelor	14.000	
TOTAL		104.000	

Intocmit prof. univ. dr. A. M. Constantinescu, coordonator proiect FSS_ „O istorie a traducerilor în limba română - secolul XX /ITLR - Traducerea domeniilor literare și neliterare”

RECTOR
Prof. univ. dr. ing. Valentin POPA